

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

II. Vulgus apud Hibernos ad conciones haereticorum vi cogitur, nobilitatem interim Catholicae religionis exercitium domi conceditur, ad confusionem haereticorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

Anglorum victi populi, ab hæresitamen hæctenus
vinci non potuerunt, sed hodieque in Catholica à
majoribus accepta religione constantissime per-
stant. Quis non miretur è tot populis vix unum
reperit qui non dico operam suam novo Evan-
gelio annunciando impendat (quod illi in gentili-
bus suis desistantur) sed qui Protestantium concio-
nes frequenter, nisi coactus? Nobiles certe Hiber-
ni, qui in procerum Anglorum aliquod regni mu-
nus administrantium sunt comitatu; dominos ad
templi usque portam comitantur, minime tamen
ingrediuntur, sed inde ad suam quisque domum
se confert, sacris ibi patrio & Catholico ritu o-
peraturus. Nec mirum tam altas in Hibernorum
animis Catholicam religionem egisse radices,
quum regnum hoc inter pauca unum sit quæ
Christianam fidem prima susceperunt, nimirum
Anno CCCXXXV regnante apud Scotos Fin-
chomarcho rege. Et hoc quidem mulieris Piæ
cujusdam opera, quæ reginæ insinuat Anno
CCCXXII. Christi nomen illi mirifice prædica-
vit reverendumque effecit: Regina Regem docuit,
Rex autem universum populum ad sacrosanctum
baptisma suscipiendum disposuit: circiter dictum
annum CCCXXXV. Ex eo tempore gens hæc
quantumvis fera, castissime tamen Catholicam
religionem semper coluit, & magna ex parte ad-
huc colit, Nobilitas præferim, quæ non in oppi-
dis, sed ruri passim in arcibus & castellis habitat.
Sed hæretici non templis tantum Catholicos,
verum etiam ipsi Sanctis, sub quorum nomine
& patrocinio Deo consecrata sunt, spoliaverunt.
Narrat Reginaldus, quum Henricus VIII Angliæ
rex instituto contra S. Thomæ Cantuariensis ma-
nes processu, nomen ejus è Sanctorum catalogo
eradere conaretur, & Edicto illo in Hiberniam
perlato, loci cujusdam Episcopus regi morem
gesturus, Ecclesiæ quæ in honorem dicti S.
Thomæ consecrata fuerat, nomen mutare, ei-
que aliud indere veller: populum vehementer in-
dignatum, ut apud quem illè ob multiplicia acce-
pta beneficia, in magna esset veneratione, Episco-
pum accessisse, & quemnam Sanctorum S. Tho-
mæ surrogare veller quæsisse. Quum ille Petrum
& Paulum respondisset, tum universos clamasse:
Quid ergo futurum, si hos quoque è Sanctorum
delere catalogo regi libebit? Tum Episcopum res-
pondisse: Ergo SS. Trinitatis patrocinio eam com-
mendabimus, quod nomen sacrosanctum & vene-
rabile est & semper erit. Sed quid dicturus fuerat

hic Episcopus, si quis eas blasphemias quas Cal-
vinistarum hæresiarcha & antesignanus passim in
libris suis, sed imprimis in eo qui inter ipsos,
tamquam Christianæ doctrinæ Summa, immo
norma habetur, Institutiones dico, contra illam
ipsam sacrosanctam Trinitatem effundit; ubi et-
iam usitatum illam in Catholica Ecclesia præva-
tionem. *Santa Trinitas, unus Deus miserere nostris*
impie irridet, ipsi objecisset? Vt acceam in finibus
alios, quantum ad Trinitatis articulum, atheis-
mos, quos Sanctius & Fevardentius multis pro-
bant & declarant. Ecce tibi stultitiam vel insu-
niam potius eorum qui à diabolo seducti sunt! Ec-
ce impietatem eorum qui dum Ecclesiam reformare
volunt, omnia deformant, & novam multi-
plicium errorum & blasphemiarum Babylonem
condunt! Porro in hoc regno, postquam ab Elisa-
bertha subjugum veluti missum fuit, etiamnum
pauci admodum Ministri sive Prædicantes novi
Evangelii reperiuntur, qui in ipsa insula nati
sunt Illa enim ad propagandam, cujus Defensatri-
cem se fert, doctrinam, non Curiones tantum in
pagis, sed Episcopos etiam per dioceses (quæ toto
regno quinquaginta sunt) constituit, & insula ac
pedo donatos, ovisibus præficit. Opulenter & re-
galè missionem! O superbam & authenticam
Prælaturam! quæ ad Apostolicam illam (si diis placet)
conformata, sæcularem Principem habet ac-
torem; & eum quidem, qui ut cum legitima uxore
facere possit divortium, cum Christi sponsa
Ecclesia divortium facere non dubitavit. Illud
vero Anglicanis illis Ministris incommodis-
simum accidit; quod etiam si longissimos ad Hi-
berniam populum habeant sermones à paucis ta-
men quæ dicunt intelligantur: quum Hibernicæ
dialectus ab Anglicana non minus differat quam
Vasconum à Francorum lingua. Sed ab acutis ho-
minibus excogitata est ratio qua huic incom-
modo mederentur. Habito enim à Ministro sermone,
interpres quidam surgit, & quæ ille dixit, plera-
que auditoribus Hibernicæ lingua repetit atque
exponit. Sed quam fideliter putas? quam aptè
quam vere? Quod vel unum testimonio est, in
quantis angustiis nova illa versetur religio, &
quam exiguis finibus circumscriptur. Quamvis
autem Hibernicæ vulgus ad conciones ejusmodi
non gravate accedat, nemo tamen ex omnibus est
qui de Beata Virgine Maria, vel de alio quocum-
que Sanctorum, & imprimis de S. Patricio, quem
tamquam patronum venerantur, contempsim

loquentem audire sustineat, sed statim obruratis auribus cum multa detestatione aufugiunt:

*Improvise affris veluti qui sensibus anguem
Pressit humi incautus, trepidusque repente refugit.*

Quin etiam nonnullis in locis pueri Ministrum forte occurrentem tamquam monstrum aut prodigium sturnatim persequuntur, exhibent atque irrident, Antichristum appellantes. Scribit auctor Gallicæ hujus historiæ, suo tempore duos hæreticorum in Hibernia fuisse antesignanos, unum Lutheranum, Milerum nomine, Archiepiscopum Casseliensem; alterum Fernatum, Calvinistam, Archiepiscopum Tovanum. Quinam hodie sint, nobis ignotum est. Tanta vero idem ait Ministros abominationi esse Hibernis, ut huic hominum generi omnia mala & calamitates quæ ipsis accidunt, acceptas ferant. Quinetiam familiam illam è qua Minister aliquis prodit, infamam & Deo invisam existimant, ac cum ea tamquam ignominiosam, nihil rei sibi esse volunt, usque dum longo tempore infamia hæc (sic enim putant) deleatur. Illi qui sub crudeli Anglorum tyrannide velut captivi detinentur, etsi conciones hæreticorum coacti frequentant, tamen non vultu modo, sed verbis quoque summum hæreseos odium præ se ferunt, ac pro Catholicæ Ecclesiæ restitutione assidua vota faciunt. Ecclesiastica beneficia Nobiles obtinent, quorum plerique à Romano Pontifice dispensationem super ea re impetrarunt, tanto facilius, quod metus esset ne illa universa ab hæreticis involarentur: eû conditione tamen, ut quandoquidem toto regno publicum Catholicæ religionis exercitium erat prohibitum, illi partem eorum quum in alia pia opera, tum imprimis in sacerdotum & religiosorum passim delictentium alimenta impenderent.

Ex omnibus vero Hiberniæ provinciis, ut supra quoque dixi, sola Ultonia ab hæreseos contagione hæctenus fuit libera: regio ampla, paludibus referta, & immanibus sylvis umbrosa, in quas Catholici ingruente aliqua persequutione, tamquam in asylum se receperunt. Scotiam freto non admodum magno proxime habet disiunctam. In hac Hugo Oneal Tironi Comes, Anglorum copias magna cum sua gloria non semel fudit, eosque impedivit quo minus quæ vellēt perficere potuerint. Et tam hic quidem quam Odoxneal aliique regni proceres contra Elisabetham & ab ipsa missos vi-

carios arma continuo gesserunt, Catholicamque Ecclesiam non incolumem modo, sed florentem etiam conservarunt, frustra frementibus hæreticis, ac suum ipsorum cor edentibus. In hac provincia nullius quam Catholicæ religionis viger exercitium; omniaque Ecclesiastica beneficia Pontificis auctoritate distribuuntur.

Porro durante hoc bello, quod à supra dictis ducibus pro Catholicæ Ecclesiæ defensione, non sine magna: utrimque sed majori Anglorum cladedu gestum est, in Ultonia tres fuerunt Episcopi singulari pietate ac doctrina præcellentes Primus, Raimundus Archiepiscopus Armacanus, Ultoniæ Primas qui anno M. D. XCV in prælio in Connaciensi commisso provincia, occubuit. Secundus Redmondus, Episcopus Eriensis, totius regni Vice-Primas: qui dum suorum conventum in templo quodam celebrat, unâ cum aliquot aliis Episcopis Anno M. D. CI. pridie festi S. Matthæi, ab irruentibus sicariis trucidatus est. Tertius Richardus, Episcopus Celmorienis, Fræsciani ordinis Religiosus: qui sexaginta annis sacrum illum habitum gestavit, & non ita pridem tam senio quam honore plenus vixit, postquam è carcere, in quo Londini aliquamdiu detentus fuerat, est liberatus. Et hi unâ cum reliquis clericis, omnes tam hæreseos quæ diaboli assultus fortissime semper repulerunt, tanta constantia & felicitate, ut gloriari possint, ex ovibus suæ curæ commissis ne unam quidem sua incuria hæreticis ac lupo illi infernali, prædæ factam esse. Quæ laus cum strenuis illis ducibus communis ipsis est ut quorum temporalia arma spiritualibus horum armis præclaram operam præstiterunt. Quin eorandem res deducta fuit, ut Elisabetha toti huic provinciæ immunitatem à tributis & liberum religionis exercitium obtulerit, ea conditione, ut ne quid in aliis regni partibus Tironus & focii molirentur, neque alius idem tentantibus auxilia præberent: quas tamen conditiones accipere illi recusarunt. Quare exacerbati Angli, vires suas omnes periclitari voluerunt: atque ita in Ultoniam cum exercitu profecti, Anno M. D. XCV. locum quendam natura & opere egregie munitum obsederunt. Ultonienses accepto sociorum periculo, mox castra hostium magnis viribus oppugnant, ac tandem expugnata diripiunt; cæsis duobus circiter hæreticorum millibus, reliquis per fugam ægre elapsis, amissis omnibus impedimentis, machinis, & castrensi apparatu. Tanta tum in Anglorum castris panis copia reperta fuit,